

עיוני הפרשה

שיעורו השבועי של מורנו המשיגה שליט"א

זמני השבת (אופק ת"א):

כניסה:	יציאה:	ר"ת:
18:49	19:41	20:28

יו"ל ע"י ישיבת קיבוץ "נר ישראל"

עיונים

ההגדה **מצוה** עלינו לספר ביציאת מצרים. ואם תשאל, אם כן למה אין ברכה עליה? תשובתך בצדה: 'כל המרבה לספר הרי זה משובח' ואין לה קצבה. ועיין 'משנה ראשונה' (פאה א,א) למה לא הוזכרה מצווה זו במשנת 'אלו דברים שאין להם שיעור'. ותירץ שיש לה שיעור למטה דכל שלא אמר ג' דברים: פסח, מצה ומרור, לא יצא יד"ח. אבל לרשב"א ועוד, שסגי בדיבור בעלמא, עדיין צ"ב.

ט. בשו"ת הרא"ש (כלל כד סימן ב) כתב וז"ל "ושאלת למה אין מברכין על ספור ההגדה. הרבה דברים צוה הקדוש ברוך הוא לעשות זכר ליציאת מצרים ואין אנו מברכין עליהן, כגון הפרשת בכורות וכל המועדים. שאין צריך להזכיר בהפרשת בכורות שאנו עושין אותו זכר ליציאת מצרים, **אלא מצוה הקדוש ברוך הוא לעשות המעשה ומתוך כך אנו זוכרין יציאת מצרים.** ולאו דוקא הגדה בפה אלא אם ישאל מפרשין לו (וזהו ההגדה לבד שזוכרין יציאת מצרים)" עכ"ל. והרבה להקשות על דבריו החיד"א ב'טוב עין' (ח"ב סימן יח,פו) ע"ש.

י. בשו"ת 'בשמים ראש' (המיוחס לרא"ש סימן קצ"ו) כתב וז"ל "מה ששאלתני מדוע אין מברכים על סיפור ההגדה בליל פסח כדרך שמברכים על שאר מצוות. **לא יעלה על הדעת לברך על הברכות והשבחות,** כמו שאין מברכין שזונו לברך ברכת המזון וההגדה כולה קלוסין ושבחות" עכת"ד. וכתב החיד"א ב'טוב עין' (יח,פו) שתשובה זו אינה מהרא"ש. ויש להעיר דא"כ איך מברכים על הלל שכולו קלוסין ושבחות. וז"ל.

יא. המהר"ל ב'גבורות השם' (פרק סב) כתב וז"ל "ואם תאמר למה אין מברכין על הגדה, שהרי מצוה לספר ביציאת מצרים והיה לנו לברך על המצוה זאת. ויראה כיון **דעיקר הדבר הוא מחשבת הלב דצריך להבין מה שאמר** ואם לא כן לא הוי מידי, וכיון שהעיקר הוא בלב לא שייך ברכה אלא במצוה שעיקר שלה במעשה, ומברך אשר קדשנו כי המעשה הוא עיקר ולפיכך אין מברכין על הגדה" עכ"ל. כעין זה ב'פרי מגדים' (או"ח משב"ז סימן תעד) וז"ל "למאן דאמר [ברכות כ, ב] **הרהור כדיבור דמי** הוה כביטול חמץ... ורק במגילה שצריך פרסום, ע"י הרהור לא יצא". עכת"ד.

יב. ה'שפת אמת' (פסח,תרמ) כתב וז"ל "ומה שאין מברכין ברכת המצות על סיפור יציאת מצרים. **יש לומר שהוא דבר המוטל עלינו בעצמנו גם אם לא היינו מצווין על זאת ולא שייך על זה ברכה** כדאיתא בפסחים (קטז). 'עבדא דמפיק ליה מאריה לחירות ויהיב ליה כספא ודהבא אית ליה לשבחה' ולא שייך הלשון '**וציונו**'. והבן. כעין זה כתב ה'שפת אמת' (ויקרא לב ע"א) למה אין ברכה על כיבוד אב ואם, ע"ש.

יג. טובי הלמדנים רצו לתרץ, ע"פ מ"ש"כ הרשב"א ליישב, מדוע אין ברכה על מצוות צדקה. ותירץ שכל מצווה **התלויה באחר** לא שייך עליה ברכה, שמא לא ירצה העני לקבל הצדקה וכדו'. **וה"ה הכא מצוות 'הגדת לבנך', תלוי בשומע הסיפור ולא שייך על זה ברכה.** וכ"כ בספר 'מחנה חיים' (ח"ג כח). ויש להעיר מדברי המכילתא (שם) "הגדת לבנך. אין לי אלא בזמן שיש לו בן, בזמן שאין לו בן, **בינו לבין עצמו,** בינו לבין אחרים מנין, ת"ל (פ' ג) ויאמר משה אל העם זכור את היום הזה". וז"ל.

יד. עוד הביא בסדר הערוך ע"פ הגמ' בברכות (יב): שלעתיד לבוא יהיה שעבוד מלכויות עיקר ויציאת מצרים טפל ויקויים בנו מקרא שכתוב "הנה ימים באים נאום ה' ולא יאמר עוד חי ה' אשר העלה את בני ישראל מארץ מצרים". הרי שאילו זכינו לא היינו מספרים ביציאת מצרים כי אם ביציאה משעבוד מלכויות. **וכיון שמפני חטאינו נצבר מאתנו לברך על סיפור היציאה משעבוד מלכויות ועדיין אנו מספרים ביציאת מצרים,** לכן אין לברך על מצוה זו. וכ"כ בספר 'עטרת תפארת' (ס"ט ט"ד), בשם ה'חסד לאברהם'.

טו. הגאון רבי שלמה קלוגר בספרו 'מעשה ידי יוצר' כתב וז"ל "כיון שעיקר הסיפור יצ"מ בלילה הזה תלוי במצות מצה ומרור, כמו שדרשו חז"ל 'בעבור זה' לא אמרתי אלא בשעה שיש מצה ומרור מונחים לפניך. וא"כ זה דומה לברכת לולב, אף שיש בו ד' מינים אעפ"כ אין מברכין רק על הלולב שהוא העיקר והגדול שבד' מינים, כן במצות יצ"מ ומצות מצה ומרור, **כיון שאם אכל מצה ומרור ולא סיפר יצ"מ ג"כ יצא ואם סיפר יצ"מ בלא מצה ומרור לא יצא, א"כ עיקר המצוה בלילה הזה הוא המצה והמרור ויצ"מ טפל לה** וא"כ כמו שבכל המצות אין מן הצורך לברך על כל פרטי המצות רק על העיקר, כן הכא" עכת"ד.

טז. עוד יש לומר, ע"פ מ"ש"כ בספר 'עולת תמיד' (פ"ט) בברכת 'שלא עשני עבד' שמברכים כל בוקר וז"ל "ויש לכוין בהודאה זו, **גם על מה שהשי"ת הצילו היום מעבוד עבודת פרך בחומר ולבנים בארץ מצרים הטמאה**". ואולי נפטר בברכה זו. m0533157838@gmail.com

והגדת לבנך ביום שהוא לאמר בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים (שמות יג,ח)

כתב הרמב"ם (חמץ ומצה ז,א) "מצות עשה של תורה לספר בנסים ונפלאות שנעשו לאבותינו במצרים בליל חמשה עשר בניסן שנאמר (שמות יג) זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים... ומנין שבליל חמשה עשר, תלמוד לומר והגדת לבנך ביום שהוא לאמר בעבור זה בשעה שיש מצה ומרור מונחים לפניך" עכ"ל. וצ"ב מדוע לא תקנו ברכה על מצווה זו? ויש ליישב בכמה אופנים:

א. המאירי בברכות (יב:) הביא דעות שאכן יש לברך על מצוות סיפור יציאת מצרים בליל פסח. וכדלהלן.

ב. המאירי בברכות כתב לתרץ וז"ל "והזכרת יציאת מצרים בלילי הפסח בהגדה, יש מי שמזהיר שלא לברך עליה לפניך ואף על פי שיש ברכה לאחריה, **שהרי אפשר לו לסמוך על 'אמת ואמונה שכבר ברך וחתם בה גאל ישראל'** ואף על פי שאין הטעם ברור, מ"מ המנהג כך הוא. **אלא שיש חולקים ומברכים**" עכ"ל. וכ"כ בשבלי הלקט (ס' ריח). ובספר 'הסדר הערוך' (פרק נט הערה 2) העיר, הלא קי"ל כר"י שכל ברכה שאין בה מלכות, אינה ברכה. ובברכת 'גאל ישראל' אין 'מלך העולם'. עוד יש להק' הלא מצוות הסיפור בליל פסח חלוקה מזכירת יצא"מ של כל השנה (עי' מנח"ח מצווה כא,א ובגר"ח), ואיך יוצא בגאל ישראל של כל השנה. ואולי זה כוונת המאירי 'ואע"פ שאין הטעם ברור'. ודו"ק.

ג. רבינו ירוחם (תוא"ח ה,ד) כתב וז"ל "אין מברכין על קריאת ההגדה כמו במגלה, אף על פי שהיא מצוה. וכתב רבינו פרץ **לפי שכבר אמרו בקדוש זכר ליציאת מצרים**" עכ"ל. וכ"כ ה'פרי חדש' (או"ח תעגו) וכתב עליו החיד"א ב'טוב עין' (יח,פו) שהוא **תרוץ קלוש.** אמנם לנוסח הקידוש המובא ברס"ג אתי שפיר טפי, ששם מזכירים באריכות נס יציאת מצרים. ודו"ק.

ד. ה'שבלי הלקט' (סדר פסח סימן ריח) כתב וז"ל "וכתב אחי ר' בנימין נר"ו **'ברוך המקום, ברוך הוא, ברוך שנתן תורה לעמו ישראל, ברוך הוא'** - הרי כאן ארבעה ברכות, כנגד ארבעה פסוקין הכתובים במצות ההגדה. ומצות הגדה היא מצות עשה והיתה טעונה ברכה, אלא שנפטרת בקריאת שמע והרי ק"ש טעונה ברכה לפניך ולאחריה ומתוך חביבתה רמזו עליה אלו ארבעה ברכות ואין טעונין הזכרה ומלכות" עכ"ל.

ה. עוד כתב שם וז"ל "או יש לומר, מה שאומרים בסוף **'אשר גאלנו' היא ברכת ההגדה,** שהרי יש בה הזכרת מצה ומרור ופסח. ובזמן הבית היה מקדימין ואומרין 'הגיענו הלילה הזה לאכול בו פסח מצה ומרורים' והרי יש בה תשובה לכל השאלות ועל כן פותחין בה בברוך וחותרין בברוך לפי שהיא מטבע ארוך. ולמה קבעוה בסוף ההגדה, לפי שרוצין לדרוש כמה דרשות בענין ההגדה ואם היה מברך תחלה אשר גאלנו, לא היה חוזר למפרע ודורש אל השעבוד" עכ"ל.

ו. החתם סופר ב'תורת משה' (הגדש"פ) כתב וז"ל "ויש מתרצין שנכלל בברכת 'אשר גאלנו'. ואינו מובן לכאורה דלמה לא מברכין עובר לעשייתו קודם שמתחילין לספר ההגדה. וז"ל דאיתא בפרק ערבי פסחים 'מתחיל בגנות ומסיים בשבח, עבדים היינו מתחלה עכ"ז היו אבותינו וכו' והנה כמו שחייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים, כמו כן חייב אדם לראות עצמו כאלו הוא היה עכ"ז ועכשיו קרבו המקום לעבודתו, והיום בלילה הזה שיצאנו ממצרים התחיל לעבוד את השם בתחלה בהמצות הנהוגות אותן לילה. והנה מצינו בטבילת גרים שמברכין לאחר טבילה, מפני שקודם טבילה אינו יכול לומר **וציונו** (פסחים דף ו' ע"ב), הכא נמי קודם ספור יציאת מצרים אינו יכול לומר וציונו, מפני שעדיין אנו בבחינה כאלו הי' מעובדי ע"ז ולאחר הספור שיוכל לומר וציונו, אז הוא נכלל בברכת אשר גאלנו ודו"ק" עכ"ל.

ז. בשו"ת 'דבבות אפרים' (ח"ב ס' קטסג) הביא בשם הרב מפנוביץ' צ"ל לתרץ, שסיפור יציאת מצרים מקיים גם בלימוד הלכות פסח וגם **קריאת ההגדה דין 'תלמוד תורה' יש עליה וכבר נפטר בברכות התורה שביך בבוקר.** אלא שהעירוי לפ"ז, קטן שנעשה בר מצוה בכניסת החג, צריך לברך ברכות התורה קודם ההגדה, כיון שמה שביך בבוקר מדרבנן לא מהני, שעדיין לא היה בר חיובא מה"ת.

ח. ה'אבודרהם' (סדר ההגדה) כתב וז"ל "והרשב"א כתב טעם אחר שאין לברך על קריאתה, מפני שהיא מצוה שאין לה קצבה **ידועה ואפילו בדבור בעלמא שידבר בענין יציאת מצרים יצא,** אלא כל המרבה הרי זה משובח" עכ"ל. ושפיר לפי זה נוסח להצטרפות לקבלת העלון במייל באופן קבוע נא לשלוח את המילה "צרף" למייל: m0533157838@gmail.com

א. מה החילוק בין ה'חסידה' שמחלקת לחברותיה מזון לבין 'עכברי רשיע' שמחלקים לחבריהם מזון?

א. אמו"ר הגה"צ רבי חיים ישראל שליט"א תירץ, שאין שום חילוק בין חסידה לעכברים, והראיה שאף החסידה נכללת בעופות הטמאים, על כרחך ללמדנו שאינה אלא ל'חסידי שוטה'. וכ"כ ה'שפתי כהן' בפירושו (יא,ז) וז"ל "ואת החסידה, ללמד שלא היא חסיד שוטה כדאיתא בגמרא (סוטה כ"א ע"ב) היכי דמי חסיד שוטה, דחזי דקא טבעא אתתא ולא קא משתדל לאצולה, ואמר לאו אורח ארעא דלא אתי לאסתכלי בה, ועל זה אמר שלמה (קהלת ז', ט"ז) אל תהי צדיק הרבה. ועוד החסידה הוא מלשון חרפה שתרגום חרפה חסודא (בראשית ל"ד, י"ד), לומר שלא יעשה דבר שיהיה לו חרפה ולמשפחתו, ואיש אשר יקח את אחותו חסד הוא תרגומא קלנא הוא (ויקרא כ', י"ז)". ב. באופן אחר תירץ אמו"ר שליט"א ועוד ת"ח רבים והבה"ח יצחק תופיק נ"ו, לדייק לשון רש"י בחולין ששינה מלשונו כאן, שכאן כתב "שעושה חסד עם חברותיה במזונות" ואילו בחולין (סג). כתב שעושה חסד עם חברותיה, שמחלקת מזונותיה עכ"ל. וזה ההבדל הגדול, החסידה נותנת משלה לכן נחשב 'חסד' ואילו העכברים נותנים לחבריהם משל בעל הבית לכן נקראו 'רשיע'. ג. כעין זה תירצו הרה"ג רבי חיים רבינוביץ ורבי מיכאל רצאבי שליט"א, שהחסידה דרכה לאכול מן ההפקר בשדות ומזה מחלקת לחברותיה, משא"כ העכברים דרכם לאכול משל בעל הבית במחסנים ובמאגרים ולכן נקראו רשיעים. ד. הרה"ג רבי יוסף בר ששת שליט"א תירץ לחלק, שהעכברים קודם אוכלים בעצמם ואחר כך קוראים לחבריהם כלשון הירושלמי 'לא מסתיין דאכלי', משא"כ החסידה 'מחלקת מזונות' ועוד קודם שאוכלת בעצמה נותנת לחברותיה. ה. עוד תירץ וכן הבה"ח יהודה ישראל נ"ו, שהחסידה נותנת מצד טוב לבה ודאגתה לחברותיה, משא"כ העכברים מגמתם ורצונם להשחית כמה שיותר, ולכן אחר ששבעו ואינם יכולים לכולת עוד, קוראים לחבריהם להמשיך עבודתם בהשחתה. ולפי התירוצים האחרונים צ"ב מדוע אכן החסידה טמאה? והראני אמו"ר שליט"א בשם הגר"א מגרמיזא וכן בפענח רזא, שדרכה לתת אחד מבניה מעשר ולהשליך אותו מן הקן, לכן בפר' ראה סמך חסידה ל'שלך'. ואין זה חסידות אלא אכזריות. ועוד הראה ל'מושב זקנים' שדרכה לטבול במים כשמנאפת עם שאינו בן זוגה ומראה עצמה חסידה ולכן קראה 'חסידה האנפה'. ומחמת כן טמאה היא. ע"ש.

ב. מדוע בפסוק ט' נאמר 'ויקריבו' אליו את הדם. ובפסוק יב' נאמר 'וימציאו' אליו את הדם?

א. הרה"ג רבי חיים רבינוביץ והרה"ג רבי יוסף בר ששת שליט"א תירצו, שיש לחלק בין קרבן עולה לקרבן חטאת, בפסוק ט' מיירי בקרבן 'החטאת אשר לו' ושם נאמר 'ויטבול אצבעו בדם' וכיון שהיה צריך לזרוק הדם באצבעו, הוכרח שיקריבו לו את הכלי ויחזיקו אותו בעבורו והוא יטבול אצבעו ממנו. משא"כ בפסוק י"ב מדובר על קרבן העולה ושם זרק את הדם בכלי והוא מחזיק הכלי בעצמו, רק הם המציאו לו הכלי עם הדם וכמ"ש רש"י 'וימציאו' לשון הושטה' שהושיטו לו הכלי והעבירו אותו מידם לידו. וכמו שכתוב שם בפסוק יג' "ואת העלה המציאו אליו לנתחיה" והכוונה שהושיטו לו את בשרה מידם לידו, משא"כ לשון הקרבה, פירושו, שעדיין הכלי בידם אלא שהקריבו אותו אליו. ובזה מיושב נמי הלשון בהמשך הפרשה (ט"ח) גבי שלמים "וישחט את השור ואת האיל זבח השלמים אשר לעם וימצאו בני אהרן את הדם" דינה כעולה לענין זריקת הדם. והוסיף הריב"ש שליט"א אל תתמה מהאמור לעיל בפר' ויקרא (א,ה) לגבי קרבן עולה "ושחט את בן הבקר לפני ה' והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם" ולא נאמר 'והמציאו'. תשובתך בצדה: כמ"ש רש"י שם "והקריבו הכהנים - מקבלה ואילך מצות כהונה למד על השחיטה שכשירה בזר". ב. הרה"ג רבי ז. שטרן שליט"א הראה לספר 'נחלת צבי' שתירץ, ע"פ מש"כ רש"י 'וימציאו' הכוונה לשון הושטה והיינו 'הושטה מיד ליד'. דנה במסכת זבחים (פ"ה מ"ג) שנינו 'החטאות שחיתן בצפון ודמן טעון ארבע מתנות על ארבע קרנות כיצד עלה בכבש ופנה לסובב ובא לו לקרן דרומית מזרחית' הרי שזריקת הדם רחוקה היא ממקום השחיטה. אמנם, העולה שחיתתה בצפון ודמה טעון שתי מתנות שהן ארבע ומפרש רע"ב 'שתי מתנות בקרן מזרחית צפונית ובקרן מערבית דרומית'. הרי שתחילת זריקת דמה קרוב הוא למקום שחיתתה בצפון, משום כך בקרבן חטאת נאמר ויקריבו משום שצריכים היו בני אהרן ללכת מהצפון ועד קרן דרומית מזרחית כדי להביא לאהרן את הדם, ובקרן עולה נאמר וימציאו משום שלא היו צריכים אלא הושטת יד בלבד' ודפ"ח. ג. והראוני ב'דעת נוטה' למרן שר התורה זיע"א שהקשו לו כן ותירץ וז"ל "ויקריבו משמע הקרבה בלבד, וימציאו היינו הוא וכל דיניו עכ"ל. ד. הבה"ח שלמה בראון נ"ו הראה למלבי"ם (ט"ט, ט"ז) "והנה בעגל החטאת אמר ויקריבו בני אהרן את הדם אליו, ובעולה ובשלמים אמר וימציאו ב"א אליו את הדם. כי בעת שחיתת החטאת היה למטה ובני אהרן קבלו הדם בכלי, שעז"א ויקריבו שהוא הקבלה כמ"ש (בפ' ויקרא ס' לז) שמ"ש והקריבו בני אהרן את הדם הוא שמקבלו בקרב כלי. ואהרן הוליכו אל המזבח בעצמו, משא"כ אח"כ שלא ירד מן המזבח ושחיתת העולה והשלמים נעשה ע"י אחר ובני אהרן הוליכו הדם למזבח אמר 'וימציאו' שהוא ההולכה עכ"ל. ה. ע"ע משך חכמה מה שתירץ. ואכמ"ל.

א. הטעם לארבע כוסות.

רש"י בפסחים (צ"ט): כתב ז"ל "ארבע כוסות - כנגד ארבעה לשוני גאולה האמורים בגלות מצרים והוצאתי אתכם, והצלתי אתכם, וגאלתי אתכם, ולקחתי אתכם בפרשת וארא". ושם בגמרא (קח). במימרא דריב"ל 'נשים חייבות בד' כוסות' פירש"י "ארבע כוסות - שלשה - כנגד שלשה כוסות שנאמרו בפסוק זה וכוס פרעה בידי וגו' ורביעי - ברכת המזון". ועיין ירושלמי פסחים (פ"י ה"א). ועדיין צ"ע למה רש"י שינה מהאמור שם ומפירושו לעיל.

ב. בפיטו "תשעה מי יודע? תשעה ירחי לידה".

וצ"ב טובא, הלא כל הענינים המוזכרים בפיטו זה, הם מעלות רוחניות נשגבות השייכים לעם ישראל כעם סגולה והם מיסודות האומה הישראלית. וא"כ צ"ב מה המעלה והענין ב'תשעה ירחי לידה' שהוא ענין טבעי השייך גם בעכו"ם? אשמח לתשובות שיתפרסמו במדור 'לברורי' בשבוע הבעל"ט [לצורך עריכתם בעלון וב'קובץ גליונות', אפשר לשלוח עד יום א' בחצות לילה]. ניתן לשלוח למייל: m0533157838@gmail.com או בטלפון 053-315-78-38

גודל מעלת ליל הסדר

ידועים דברי הפרקי דרבי אליעזר (פרק לב) "הגיע ליל יום טוב הפסח וקרא יצחק לעשו בנו הגדול ואמר: בני הלילה הזה העליונים אומרים שירה, הלילה הזה אוצרות טללים נפתחים, היום הזה ברכת טללים, עשה לי מטעמים עד שאני חי אברכך" וכן הוא בתרגום יונתן (בראשית כז,א).

ולא רק אוצרות טללים גשמיים, אלא כמ"ש בספר 'מנוחה וקדושה' (תלמיד הגר"ח מלוזין) ושם בהגהה "ודע שמי שברא אותנו ואת יצרנו הרע, יודע שבשעה שמצה ומרור מנחים לפניך, אז מועיל מעשה השרשת יראת שמים אב לבנו ולא בעת אחר" עכ"ל הזהב.

ומלבד זאת, יש כח אדיר בלילה זה, שאין דומה לו בכל ימי השנה, כמו שהוכיח הגר"א גוטמאכר צוק"ל ממה שביקשה אסתר המלכה 'צומו עלי אל תאכלו ואל תשתו' וכפל הלשון מלמד, שהורתה לו לבטל אכילת מצה בפסח ושתיית ד' כוסות בליל הסדר, אף שהם מצוות מדאורייתא. וכן דרשו במסכת מגילה (טו.) עה"פ 'ויעבור מרדכי' - "אמר רב שהעביר יום ראשון של פסח בתענית". וכל זה הותר 'משום פיקוח נפש' אחר שהייתה גזירה 'להשמיד להרוג ולאבד'. והקשו, הלא הגזירה אמנם נחתמה בטבעת המלך ויצאו האגרות הראשונות, אבל ביצוע הגזירה נקבע ליום י"ג באדר לשנה הבאה, ומדוע היה צורך לבטל מצוות החג, והלא 'לא נקראה אל המלך' בתאריך זה, ולמה לא דחו את 'תענית אסתר' לאחר החג?

ותירץ הגר"א גוטמאכר צוק"ל שידעה אסתר, שאין עוד שום יום בשנה שיש בכוחו לבטל גזירות כמו ליל הסדר ליל ט"ו בניסן, ואף שיש אחר כך עוד תאריכים מיוחדים ונעלים כיום מתן תורה וראש השנה ויום כיפור והושענא רבה ועוד ועוד, מ"מ אין כוחם רב כ'ליל הסדר' ואם תפסיד תאריך זה בשנה זו, תצא הגזירה לפועל ב"ג אדר בשנה הבאה, קודם שייגע ליל הסדר הבא, ולכן חשיב פיקוח נפש שדוחה כל התורה כולה. מכאן נלמד יקרת הלילה הגדול הזה, שאין דומה לו, ונזכה לנצל כל רגע ממנו בקדושה ובטהרה, אמן.

צא וראה דברי קדשו של האור החיים עה"פ "ליל שמרים הוא לה' להוציאם מארץ מצרים הוא הלילה הזה לה' שמרים לכל בני ישראל לדורותם" (שמות יב, מב) "כיון הכתוב לרמוז ה' נסים מופלאים שזמנם לילה זו: א) בימי אברהם כשהכה את ארבעה מלכים ויחלק עליהם לילה (בראשית יד טו.) ב) ביציאת מצרים דכתיב (לעיל פסוק כט) ויהי בחצי הלילה. ג) בימי חזקיהו כשהכה גבריאל מחנה סנחריב דכתיב (מ"ב יט לה) ויהי בלילה ההוא. ד) בימי מרדכי ואסתר בלילה ההוא נדדה שנת המלך (אסתר ו א.) ה) גאולה העתידה כנגד נס אברהם אמר ליל שמורים הוא לה', כי היו מאמינים בנס הצלתו מאור כשדים והאמינו בנס הכאת ארבעה מלכים וכנגד מצרים אמר להוציאם מארץ מצרים וכנגד נס חזקיהו אמר הוא הלילה הידוע לנס, כרשום בדברי נביא (מלכים ב יט לה) ויהי בלילה ההוא ויצא מלאך וגו' וכנגד נס מרדכי אמר הזה לה' וכנגד גאולה העתידה אמר 'שמורים לכל בני ישראל לדורותם' - פירוש לסוף הדורות, בעגלא ובזמן קריב" ונאמר אמן.

ניתן להשיג

הגדה של פסח - המבוארת [ע"מ]

'ביאור קצר' משולב בנוסח ההגדה ועליו חונה 'הביאור הארוך' ובו מקורות מחז"ל ראשונים ואחרונים

בטוב טעם ודעת. פל': 053-315-78-38